

Nr 139.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1949/50 till civilförsvaret.

(3:e avd.)

1:o) **Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:ts under elfte huvudtiteln (punkt 178, s. 388—391 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över inrikesärenden för den 3 januari 1949) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordad avlöningsstat för civilförsvarsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50, dels ock till Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar för nämnda budgetår anvisa ett förslagsanslag av 790 000 kronor.

Ifrågavarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 814 000 kronor.

För nästkommande budgetår beräknas anslagsbehovet öka på grund av löneklassuppflyttningar m. m. med 5 900 kronor, för ökat antal sammanträden med krigsskyddsnämnden för kraftanläggningar med 2 000 kronor samt för rörligt tillägg med 1 100 kronor. Å andra sidan bortfaller ett under löpande budgetårs anslag uppfört belopp å 33 000 kronor för viss tillfällig arbetskraft.

I en till utskottet under hand överlämnad promemoria har inrikesdepartementet därefter anmält, att en amanuens tjänst å riksbrandinspektörens avdelning, vilken blivit vakant, borde utbytas mot en befattning med brandteknisk utbildning, vars innehavare borde placeras i högsta lönegraden enligt den för amanuenser stadgade befordringsgången eller Ce 24. Någon ökning av anslagsbehovet skulle icke påkallas härav.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts anslagsberäkningar och vill ej heller motsätta sig det föreslagna utbytet av en amanuens tjänst mot en teknikertjänst. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för civilförsvarsstyrelsen, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1949/50:

Avlöningsstat.

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	kronor 258 300
2. Arvoden och särskilda ersättningar, be- stämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i> ..	» 13 500
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal	» 437 600
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	» 80 600

Summa förslagsanslag kronor 790 000;

b) till *Civilförsvarsstyrelsen: Avlöningar* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 790 000 kronor.

2:o) *Civilförsvarsstyrelsen: Omkostnader*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 179, s. 392 och 393), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilförsvarsstyrelsen: Omkostnader* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 190 000 kronor.

3:o) *Civilförsvaret: Bidrag till vissa frivilliga organisationer*. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 182, s. 395—397), vilket innebär oförändrad medelsanvisning, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civilförsvaret: Bidrag till vissa frivilliga organisationer* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett anslag av 285 000 kronor.

4:o) *Civilförsvaret: Försöksverksamhet*. Kungl. Maj:t har (punkt 183, s. 397 och 398) föreslagit riksdagen att till *Civilförsvaret: Försöksverksamhet* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 115 000 kronor.

I gällande riksstat finnes icke uppfört något anslag under nämnda rubrik.

Anslaget motsvarar de för löpande budgetår under anslaget till *Civilförsvaret: Övnings- och försöksverksamhet* upptagna anslagsposterna till kostnader för försöksverksamhet och kostnader för gasskyddslaboratorier (arvoden och materiel). Medelsbehovet under dessa poster beräknas för nästa budgetår till oförändrade belopp 110 000 kronor resp. 5 000 kronor.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Försöksverksamhet* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 115 000 kronor.

5:o) *Civildförsvaret: Engångsanskaffning av materiel*. Kungl. Maj:t har (punkt 184, s. 398—403) föreslagit riksdagen att till *Civildförsvaret: Engångsanskaffning av materiel* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 5 490 000 kronor.

För innevarande budgetår har under denna rubrik anvisats ett reservationsanslag av 4 780 000 kronor.

För fullföljande av i propositionen nr 233/1948 föreslagen upphandling av viss civilförsvarsmateriel beräknas för nästa budgetår 4 485 000 kronor. Vidare beräknas för inköp av gummistövlar 300 000 kronor, för nyanskaffning av radiostationer 80 000 kronor och till kostnader för anordningar för fjärrmanövrering av polisradiostationer, för frekvensändringar i vissa fall samt för skydd av stationerna 125 000 kronor. För inköp av kikare äskas 40 000 kronor, för viss försökstillverkning av apparater för mätning av radioaktiv strålning 100 000 kronor, för upphandling av läkemedel 185 000 kronor, för inköp av viss sjukvårdsmateriel 125 000 kronor och för inköp av lågtryckspannor eller liknande kokanordningar 50 000 kronor.

Utskottet har från inrikesdepartementet och civilförsvarsstyrelsen under hand inhämtat vissa uppgifter rörande ifrågavarande engångsanskaffning av materiel. Det har därvid upplysts, att anskaffningen genomgått och planerats i detalj i samråd med därav berörda försörjningsmyndigheter. Möjligheter anses föreligga att anskaffa samtlig materiel, utan att därmed den inhemska produktionen och importen belastas hårdare än vad som med hänsyn till det rådande läget kan anses påkallat. Några ökade förrådsutrymmen eller ökning av den med förrådshållningen permanent sysselsatta personalen torde icke erfordras.

Med hänsyn till de uppgifter, som sålunda inhämtats, har utskottet funnit sig kunna godtaga Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Utskottet vill emellertid understryka vikten av att försiktighet iakttages vid utläggning av beställningar för olika slags materiel, så att icke produktionen eller importen onödigtvis rubbas. Det synes därvid angeläget, att samråd även kommer till stånd med de organ, som f. n. handha den centrala ledningen av strävandena att öka landets export.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Engångsanskaffning av materiel* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 5 490 000 kronor.

6:o) **Civildförsvaret: Anskaffning av viss förbrukningsmateriel.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 185, s. 404) vilket innebär en ökning av anslaget med 65 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Anskaffning av viss förbrukningsmateriel* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 75 000 kronor.

7:o) **Civildförsvaret: Förvaring och underhåll av viss materiel m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 186, s. 404—406) föreslagit riksdagen att till *Civildförsvaret: Förvaring och underhåll av viss materiel m. m.* för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

Frågåvarande anslag är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 1 000 000 kronor.

Från detta anslag bestridas f. n. kostnader för förrådshållning, underhåll och reparation av viss civilförsvarmateriel samt för kontroll och efterbesiktning genom försvarets forskningsanstalts försorg av huvudsakligen gasskyddsmateriel. För nästa budgetår föreslås skola från anslaget bestridas jämväl kostnader för drift av statsägda alarmeringsanläggningar, vilka kostnader innevarande budgetår gäldas från förslagsanslaget till bidrag till kommuner för utbildning m. m.

Enligt de av 1948 års riksdag beslutade ändringarna i civilförsvarslagen, vilka träda i kraft den 1 juli 1949, ankommer det i princip på statsverket att bestrida kostnaderna för förvaring och underhåll av civilförsvarmaterielen. På grund härav och i anledning av nyanskaffning ökas förrådshållningen för staten. Då arbetet med rationalisering av förrådshållningen förutsattes skola bedrivas med all kraft, beräknas anslagsbehovet för nästa budgetår minska i viss utsträckning. Kostnaderna beräknas till cirka 695 000 kronor.

F. n. utgår statsbidrag med två tredjedelar av verkliga kostnaderna för drift av statsägda alarmeringsanläggningar. Statsbidraget för innevarande budgetår är beräknat på grundval av en uppskattad verklig kostnad av 86 000 kronor. För nästa budgetår har för drift av de statsägda alarmeringsanläggningarna beräknats 85 000 kronor.

Till kontroll och efterbesiktning av gasskyddsmateriel beräknas oförändrat 20 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Förvaring och underhåll av viss materiel m. m.* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 800 000 kronor.

8:o) **Civildförsvaret: Vissa löpande kostnader för civildförsvarets verksamhet inom civildförvarsområdena.** Kungl. Maj:t har (punkt 187, s. 406—408) föreslagit riksdagen att till Civildförsvaret: Vissa löpande kostnader för civildförsvarets verksamhet inom civildförvarsområdena för budgetåret 1949/50 anvisa ett förslagsanslag av 775 000 kronor.

Under detta anslag föreslås skola sammanföras medelsanvisningarna för vissa ändamål, för vilka kostnaderna nu bestridas från förslagsanslagen till Bidrag till kommuner för utbildning m. m. och Gottgörelse till fastighetsägare m. fl. för anordningar och materiel m. m.

Enligt de av 1948 års riksdag beslutade ändringarna i civildförvarslagen, vilka träda i kraft den 1 juli 1949, skola kostnaderna för ersättning till ägare av fastighet, vari allmänt skyddsrum anordnats, för intrång i skyddsrumslokalens fredsmässiga utnyttjande samt kostnader för abonnemang av telefoner i centraler m. m. framdeles helt bestridas av statsmedel. För nu ifrågakvarande ändamål beräknas 37 000 kronor resp. 133 000 kronor.

För statsbidrag till enskilda för anordnande av vissa skyddsrum beräknas medelsbehovet till 585 000 kronor, varav 575 000 kronor för aktiebolaget Stockholms spårvägar.

Slutligen har för vissa kostnader enligt 7 kap. civildförvarslagen beräknats 20 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till Civildförsvaret: Vissa löpande kostnader för civildförsvarets verksamhet inom civildförvarsområdena för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 775 000 kronor.

9:o) **Civildförsvaret: Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.** Kungl. Maj:t har (punkt 188, s. 408—411) föreslagit riksdagen att till Civildförsvaret: Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m. för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

Under denna rubrik har för budgetåret 1948/49 anvisats ett reservationsanslag av 6 700 000 kronor.

Sådant skyddsrum för undervisningsanstalt, för hamn eller annat trafikföretag av vikt för den allmänna samfärdseln än järnväg eller flyglinje, vilket icke är allmänt skyddsrum, skall anordnas på grund av direkt föreskrift i civildförvarslagen (24 §). Statsbidrag utgår till kommun för anordnande av sådant skyddsrum i enlighet med ett av Kungl. Maj:t den 24 november 1944 meddelat beslut. Kostnaderna för statsbidrag, vilka f. n. bestridas från detta anslag, äro alltså helt beroende av i vilken omfattning

trafikföretag och undervisningsanstalter komma till stånd. Fr. o. m. nästa budgetår föreslås därför ett särskilt anslag för ändamålet av förslagsanslags natur skola uppföras på riksstaten.

För ersättning till Göteborgs stad för fullträffsäkert utförande av ett vattenverk, vilket i det närmaste redan är helt färdigställt, beräknas för nästkommande budgetår ett belopp av 1 400 000 kronor.

Vad angår statsbidrag för anordnande av allmänna skyddsrum anses med hänsyn till förefintlig reservation och då anslaget för innevarande budgetår icke torde komma att helt tagas i anspråk före den 1 juli 1949 ytterligare medel för nästa budgetår icke behöva anvisas.

Utskottet tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag och hemställer alltså,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m.* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 1 400 000 kronor.

10:o) **Civildförsvaret: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 189, s. 411) — vilket innebär samma medelsanvisning, som för innevarande budgetår beräknats för nu ifrågakvarande ändamål under anslaget till Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum — hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 700 000 kronor.

11:o) **Civildförsvaret: Central upphandling av viss materiel för enskilda skyddsrum.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 190, s. 411 och 412), vilket innebär fortsatt medelsanvisning för fullföljande av en år 1948 påbörjad central upphandling för tillhoppa 15 000 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Civildförsvaret: Central upphandling av viss materiel för enskilda skyddsrum* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 2 250 000 kronor.

12:o) **Civildförsvaret: Kostnader för viss motorfordonsberedskap.** Kungl. Maj:t har (punkt 191, s. 412 och 413) föreslagit riksdagen att till *Civildförsvaret: Kostnader för viss motorfordonsberedskap* för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 480 000 kronor.

Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 000 000 kronor.

För besiktning av för civilförsvaret uttagna motorfordon beräknas oförändrat belopp, 50 000 kronor. För fullföljande av viss materielanskaffning har upptagits 150 000 kronor och för anskaffning av 4 000 däck för civilförsvarets ambulans- och transportsläpkärror 280 000 kronor.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Civilförsvaret: Kostnader för viss motorfordonsberedskap* för budgetåret 1949/50 under elfte huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 480 000 kronor.

Stockholm den 10 maj 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 138.